

19

Udenrigsministeriet. København, den 5. oktober 2025.

- a. Udenrigsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2025 afgives tilsagn om tilskud på 170,0 mio. kr. til programmet Climate Resilient Eastern African Transboundary Water Management for Environmental Sustainability (CREATES), der skal støtte forbedret forvaltning af grænseoverskridende vandressourcer i Kenya, Uganda og Tanzania for perioden 2025-2029.

Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2025 opførte bevilling under § 06.32.01. *Udviklingslande i Afrika.*

- b. *Baggrund*

Afrikas grænseoverskridende floder, søer og grundvandsmagasin er afgørende for kontinentets drikkevand, biodiversitet, energi, landbrug, fiskeri og vandtransport. 60 pct. af kontinentets vandressourcer er grænseoverskridende, og disse ressourcer dækker 80 pct. af befolkningernes vandbehov. Men vandressourcerne står overfor akut pres på grund af klimaforandringer, et stigende behov fra en befolkning i vækst samt økonomisk udnyttelse af vandressourcerne. Effektiv forvaltning af vandressourcerne er derfor kritisk for Afrikas bæredygtige udvikling og for at sikre, at alle får gavn af vandressourcerne, økonomisk integration mellem landene samt fred og sikkerhed.

Projektbeskrivelse

I 2023 lancerede EU-Kommissionen et nyt Team Europe initiativ for grænseoverskridende vandforvaltning i Afrika (TEI-TWM), der skal sikre koordinerede indsatser mellem EU-medlemslande og EU-institutionerne. CREATES er et dansk bidrag hertil, der samtidig styrker EU's rolle som udviklingslandenes foretrukne partner.

CREATES vil geografisk fokusere på to flodbassiner, Sio-Malaba-Malakisi bassinet (mellem Uganda og Kenya) og Mara bassinet (mellem Kenya og Tanzania), der oplever signifikante udfordringer med grænseoverskridende vandforvaltning. Programmet vil støtte Kenya, Uganda og Tanzania med udvikling og implementering af politikker, strategier og planer gennem to projekter: 1) det første projekt ledes af videnscentret UNEP-DHI, hvor der gives støtte til at forbedre beslutningssystemer og kapacitetsopbygge for de to flodbassiner og 2) det andet projekt ledes af Den Internationale Naturbevaringssammenslutning (IUCN) der arbejder for at forbedre samarbejde og styring af grænseoverskridende vandforvaltning samt fremme investeringer i klimaresiliente vandløsninger, herunder naturbaserede løsninger. Som del af implementeringen af programmet vil der blive oprettet en

regional hub i Nairobi, der skal arbejde med andre TEI-TWM-indsatser i Østafrika og dermed sikre samtænkning med andre EU-medlemslandes bidrag til TEI-TWM.

CREATES repræsenterer en massiv investering i at forbedre grænseoverskridende vandforvaltning i Østafrika. Ved at adressere kritiske udfordringer relateret til institutionel kapacitet, forvaltning, klimaresiliens samt behovet for investeringer i vand-infrastruktur, bidrager programmet til at øge vandsikkerhed, klimaresiliens og bæredygtig udvikling i regionen. Gennem programmets integrerede tilgang mellem indsatser på regionalt, nationalt og lokalt niveau, og mellem EU-medlemslande og -institutioner samt stærke partnerskaber mellem sektorer, er der fokus på effektivitet og langvarende effekt for regionens forvaltning af grænseoverskridende vandressourcer.

Bevillingen bidrager til opfyldelse af FN's verdensmål 1 om afskaffelse af fattigdom; verdensmål 6 om rent vand og sanitet; verdensmål 13 om klimainsatser, herunder specifikt klimatilpasning; samt verdensmål 15, livet på land, med fokus på at anvende naturbaserede løsninger i implementeringen.

Budget

Tilsagnet på 170,0 mio. kr. vil blive afgivet i 2025 og regnskabsført under § 06.32.01.23. *Øvrige indsatser i Afrika.* Tilsagnet forventes udbetalt i årene 2025-2029.

Væsentlige risikoelementer

Der er risikoelementer i forbindelse med potentiel politisk ustabilitet samt konflikter og sikkerhedsudfordringer i visse områder, hvor programmet implementeres. Der er derudover risici i forbindelse med forandringer i nationale politiske prioriteter samt konsekvenser af klimaforandringer i de berørte landene. Programmet tager forbehold for disse, og der er udarbejdet risici-respons til alle potentielle risikoelementer.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, idet der er tale om udmøntning af en rammebevilling, hvor udgiften overstiger 43,0 mio. kr. *jf. den særlige bevillingsbestemmelse vedr. budgetvejledningens pkt. 2.2.7 under § 6.3. Bistand til udviklingslandene.*
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2025 afgives tilsagn om tilskud på 170,0 mio. kr. til programmet CREATES, der skal støtte forbedret forvaltning af grænseoverskridende vandressourcer i Kenya, Uganda og Tanzania. Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2025 opførte bevilling under § 06.32.01. *Udviklingslande i Afrika.*
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 5. oktober 2025

LARS LØKKE RASMUSSEN

Til Finansudvalget.